

P7_TA(2010)0246

Usmrtitve v Libiji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. junija 2010 o usmrtitvah v Libiji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o ukinitvi smrtne kazni in svojih prejšnjih resolucij o letnih poročilih o človekovih pravicah v svetu, zlasti za leto 2008, ter o tem, da je treba nemudoma razglasiti moratorij za vse usmrtitve v državah, kjer se še izvaja smrtna kazen,
 - ob upoštevanju resolucij generalne skupščine Združenih narodov št. 62/149 in št. 63/168 z dne 18. decembra 2007, ki pozivata k moratoriju za smrtno kazen (na podlagi poročila tretjega odbora (A/62/439/Add.2)),
 - ob upoštevanju smernic EU o smrti kazni z dne 16. junija 1998 in revidirane in posodobljene različice teh smernic iz leta 2008,
 - ob upoštevanju končne izjave, sprejete na 4. svetovnem kongresu proti smrti kazni, ki je potekal v Ženevi od 24. do 26. februarja 2010, s katero so pozvali k odpravi smrtne kazni po vsem svetu,
 - ob upoštevanju mednarodnih konvencij o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
 - ob upoštevanju politike EU o migracijah in azilu, Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 in protokola z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev,
 - ob upoštevanju neuradnega dialoga, ki poteka med EU in Libijo zaradi krepitev odnosov, in tekočega sodelovanja med EU in Libijo na področju migracij (dva projekta se izvajata v okviru programa Aeneas in instrumenta za migracije in azil) ter na področju HIV-AIDS (akcijski načrt za Bengazi),
 - ob upoštevanju člena 122(5) Poslovnika,
- A. ker je odprava smrtne kazni bistven del temeljnih vrednot Evropske unije; ker je Evropski parlament odločno zavezan odpravi smrtne kazni in si prizadeva doseči vsesplošno sprejetost tega načela,
- B. ker libijska vlada ni želela sprejeti ukrepov za odpravo smrtne kazni; decembra leta 2007 in 2008 pa se je Libija pridružila manjšinski skupini držav, ki so glasovali proti sprejetju resoluciji generalne skupščine Združenih narodov, ki poziva k vsesplošnemu moratoriju za usmrtitve,
- C. ker je bila Libija nedavno izvoljena v Svet za človekove pravice pri OZN, zaradi česar se pričakuje večja odgovornost na področju človekovih pravic,
- D. ker je časopis *Cerene*, ki je tesno povezan s Saifom al Islamom Gadafijem, sinom libijskega voditelja Moamerja Gadafija, poročal, da je bilo 30. maja v Tripoliju in Bengaziju usmrčenih 18 ljudi (med njimi so bili državljani Čada, Egipta in Nigerije), potem ko so bili obsojeni zaradi naklepne umora; ker libijske oblasti niso razkrile njihovih identitet,

- E. ker obstaja bojazen, da se smrtne obsodbe izrekajo po zaključku postopkov, ki niso v skladu z mednarodnimi merili o poštenem sojenju,
- F. ker v skladu z mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, katerega podpisnica je Libija, in zlasti v skladu s členom 6.2 tega pakta, so države pogodbenice, ki niso odpravile smrtne kazni, dolžne izvajati to kazen "samo za najhujša kazniva dejanja",
- G. ker sodišča v Libiji še naprej izrekajo smrtno kazen, večinoma za umore in kazniva dejanja, povezana z mamili, vendar se lahko takšna kazen izreče tudi za veliko drugih kaznivih dejanj, vključno z miroljubnim uveljavljanjem pravice do svobodnega izražanja in združevanja,
- H. ker ni na razpolago uradnih statističnih podatkov o številu ljudi, ki so v Libiji vsako leto obsojeni na smrt in usmrčeni; ker različni viri navajajo, da trenutno v Libiji čaka na izvršitev smrtne kazni več kot 200 ljudi, vključno s tujimi državljani,
- I. ker tuji državljani pogosto nimajo zagotovljenega dostopa do svojih konzularnih predstavnikov in do pomoči v zvezi s tolmačenjem ali prevajanjem med sodnimi postopki,
- J. ker se v skladu s členom 19(2) Listine o temeljnih pravicah Evropske unije nikogar ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti državi, v kateri zanj obstaja resna nevarnost, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju,
- K. ker je Evropska unija od odprave mednarodnih sankcij za Libijo v letu 2003 s to državo razvila politiko postopnega navezovanja odnosov, ob koncu leta 2007 pa je začela postopek pogajanja za okvirni sporazum,
- L. ker je EU z Libijo vzpostavila neuraden dialog in niz posvetovanj zaradi podpisa okvirnega sporazuma, kar vključuje vprašanja na področju migracij; ker je trenutna pogajanja zaznamovalo najmanj sedem krogov pogajanj med obema stranema, kar pa ni prineslo nobenega bistvenega napredka ali javnih zavez libijske strani o spoštovanju mednarodnih konvencij o človekovih pravicah,
- M. ker je glavna ovira v odnosih med EU in Libijo pomanjkanje napredka pri dialogu o človekovih pravicah, temeljnih svoboščinah in demokraciji, zlasti pa dejstvo, da ni bila ratificirana ženevska konvencija, pa tudi agresivna zunanja politika libijskega režima, tudi do evropskih držav; ker Libija nima nacionalnega azilnega sistema, ki bi vključeval preverjanje in registracijo beguncev, odobritev azila beguncem, obiske v centrih za pridržanje ter zagotavljanje medicinske in humanitarne pomoči, kar sicer opravlja UNHCR,
- N. ker je bilo v skladu s podatki UNHCR v Libiji registriranih 9000 beguncev, pretežno Palestincev, Iračanov, Sudancev in Somalcev, od tega je 3700 prosilcev za azil, pretežno iz Eritreje; ker so begunci nenehno izpostavljeni tveganju, da bodo izgnani v svojo matično državo in bodo na poti izpostavljeni nespoštovanju meril ženevske konvencije, kar pomeni tveganje preganjanja in smrti; ker so iz centrov za pridržanje beguncev poročali o primerih slabega ravnanja, mučenja in ubijanja, prav tako o zapuščanju beguncev v puščavi na meji med Libijo in drugimi afriškimi državami,
- O. ker so 8. junija 2010 libijske oblasti ukazale zaprtje 26-članskega urada UNHCR, ki je v Tripoliju deloval od leta 1991, ker so bili predstavniki urada domnevno vpleteni v

"nezakonite dejavnosti",

- P. ker so bila Libiji, tako kot državam, ki so podpisnice pridružitvenih sporazumov, v okviru nacionalnega okvirnega programa za obdobje 2011–2013 dodeljena sredstva v višini 60 milijonov EUR, kar naj bi ji omogočilo nudenje dodatne zdravstvene oskrbe in se boj proti nezakonitemu priseljevanju,
1. ponovno izraža svoje dolgoletno nasprotovanje smrtni kazni v vseh primerih in v vseh okoliščinah; opominja na trdno zavezo EU, da si bo prizadevala za odpravo smrtne kazni povsod po svetu, in ponovno poudarja, da odprava smrtne kazni prispeva h krepitvi človekovega dostojanstva in k postopnemu razvoju človekovih pravic;
 2. odločno obsoja usmrnitev 18 oseb 30. maja 2010 ter družinam umrlih izraža sožalje in solidarnost;
 3. poziva Libijo, naj razkrije imena 18 usmrčenih ljudi, vključno s tujimi državljani;
 4. poziva libijske oblasti, naj zagotovijo, da se pridržanim zaradi omenjenih dogodkov zagotovi humano ravnanje v priporu in pošteno sojenje v skladu z mednarodnimi zakoni, vključno z dostopom do odvetnika po izbiri pridržanega in spoštovanjem načela domnevne nedolžnosti;
 5. odločno poziva libijske oblasti k nadaljnjim korakom za moratorij za usmrčitve;
 6. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zaprtja urada UNHCR v Libiji;
 7. odločno poziva libijske oblasti, naj nemudoma ratificirajo ženevsko konvencijo o beguncih in omogočijo ter olajšajo potek dejavnosti UNHCR v Libiji, vključno z vzpostavljanjem nacionalnega azilnega sistema;
 8. poziva države članice, ki v sodelovanju z agencijo Frontex (Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije) izganjajo priseljence v Libijo, naj nemudoma ustavijo izgon, kadar obstaja resno tveganje, da bo zadevna oseba podvržena smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju;
 9. poziva Komisijo in Svet, naj sprejmeta ukrepe v okviru členov 265 in 218(10) PDEU, kjer je določeno, da bo Evropski parlament nemudoma in v celoti obveščen v vseh fazah postopka o pogajanjih z Libijo; ponovno poziva, naj bo v celoti obveščen o pogajalskem mandatu Komisije v zvezi s tem;
 10. zatrjuje, da mora biti pogoj za vsakršno sodelovanje ali sporazum med EU in Libijo ratifikacija in izvajanje ženevske konvencije o beguncih ter drugih najpomembnejših konvencij in protokolov na področju človekovih pravic s strani Libije;
 11. pozdravlja dejstvo, da je v teku reforma kazenskega zakonika, ki jo izvaja odbor pod predsedstvom nekdanjega predsednika vrhovnega sodišča dr. Abdulrahama Abu Tute, in izraža upanje, da bo lahko kmalu pripravil poročilo; poziva libijske oblasti, naj sprožijo svobodno in demokratično nacionalno razpravo o smrtni kazni ter se pridružijo svetovnemu prizadevanju za odpravo smrtne kazni;
 12. pozdravlja izpustitev švicarskega državljana Maxa Goeldija;

13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam, generalni skupščini Združenih narodov, uradu visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) in libijskim oblastem.